

Mirimanova N. The integration of formerly deported people in Crimea // Ukraine Needs assessment, August 2013 [Electronic resource]. – Mode of access: <http://www.osce.org/hcnm>.

R. Kurtseitov. Mother tongue learning and its teaching in the system of education of the Autonomous Republic of Crimea: dynamics of controversial processes. This article examines learning and teaching of the mother tongue in the system of education of the Autonomous Republic of Crimea as well as the major legal, organizational and educational factors that influence the quantitative and qualitative parameters of the process. The conservative nature of the system of education that does not reflect the changes in the ethnic and demographic structure of the population of the Crimea and the present needs of ethnic communities of the peninsula. Lack of consistency of the executive power in the implementation of its decisions related to the development of a network of mother tongue schools. There are clear disparities in meeting the language needs of the different ethnic communities. The complex process of restoring education in the Crimean Tatar language after strict prohibitions and restrictions that existed during the Soviet totalitarian system is analyzed.

Keywords: mother tongue, system of education, ethnic and demographic structure, the Crimean Tatar language.

УДК 316.347:282

В. І. Крячко

ЛОКАЛІЗАЦІЯ КАТОЛИЦИЗМУ У СВІТОВОМУ ЕТНОРЕЛІГІЙНОМУ ПРОСТОРИ

У статті здійснюється спроба експлікації локалізації католиків у регіональному ракурсі та основних країнах їх проживання у світі. Проаналізовано певні сучасні наукові та інформаційні ресурси, які стосуються дослідження світового релігійного простору, а також представлено основні простори поширення католицизму в етнорелігійному ракурсі.

Ключові слова: католики, католицизм, етнічність, країна, регіон, релігійний простір, етнорелігійний простір, соціопростір.

Актуальність дослідження даної проблематики пов'язана із дослідженням поширення католицизму у світі в епоху глобалізації та етнотрансформацій, а також із проблемою взаємозв'язку та взаємодії

католицизму з різними етнорелігійними та соціальними просторами, просторами функціонування різних етнічностей з різними релігійними преференціями.

Отже, проблема даного наукового дослідження полягає у наявності теоретичного дефіциту напрацювань, пов'язаних із дослідженням католицизму в етнорелігійному ракурсі та недостатній представленості у вітчизняній науковій літературі відповідних сучасних концептуально-теоретичних наукових праць, присвячених соціоєвалюації (оцінці стану розвитку) католицизму у різних етнорелігійних просторах, а також відповідних технологій та інструментів ліквідації зазначеного дефіциту.

Основою дослідження є інформаційні інтернет-ресурси, а також друковані праці вітчизняних та зарубіжних вчених, зокрема веб-сайти таких аналітико-дослідницьких організацій як ЦРУ США, ВВС, Пью Ресеарч Центр тощо.

Метою статті є аналіз сучасних науково-дослідницьких та інформаційно-ресурсних інтернет джерел, які експлікують локуси та тенденції поширення католицизму у світовому соціальному та етнорелігійному просторах.

З метою подальшого дослідження взаємодії католицизму з різними етнічностями у світовому соціальному та релігійному просторах, яке автор планує здійснювати у наступних своїх наукових теоретико-концептуальних пошуках, спочатку, на нашу думку, доцільно експлікувати основні регіони та країни локалізації католицизму у світі в етнорелігійно-соціопросторовому ракурсі.

Насамперед, доцільно визначити загальну кількість католиків, а також їх кількість у конкретних регіонах та окремих країнах світу. Взагалі на сьогодні третина жителів планети – християни (сповідують християнство) (2,2 млрд осіб (32% від загальної чисельності людства) [Соціологи..., 2012], більше половини з яких належать до Католицької Церкви. Варто зазначити, що за минуле століття кількість католиків у світі зросла у 4 рази, від близько 300 мільйонів (за оцінками «Pew Research Center» (П'ю ресеарч Сентер) 291млн.) віруючих у 1910-х роках ХХ ст. до близько 1,2 мільярдів (за оцінками «Pew Research Center» 1,1 млрд. у 2010 році) віруючих у 2010-х роках ХХІ ст. У той же період загальна кількість населення Землі теж швидко зросла. Як результат, католики складають помітно стабільну частку від усіх людей на Земній кулі. У 1910 католики охоплювали близько половини (48%) усіх християн і 17% усього світового населення, згідно з історичними оцінками Світової християнської бази даних. Століттям пізніше дослідження «Pew

Research Center» експлікувало той факт, що католики все ще охоплюють близько половини (50%) християн у світі і 16% усього світового населення [The Global..., 2013].

Проте за останнє сторіччя істотно змінився географічний (регіональний) світовий розподіл католиків (Таб. 1) [The Global..., 2013]. У 1910 році в Європі проживало близько двох третин усіх католиків, близько дев'яти десятих проживало у Європі (65%) чи Латинській Америці (24%). У 2010 році згідно статистики, навпаки, лише близько чверті всіх католиків (24%) мешкали в Європі. А найбільша їх частка (39%) проживали у регіонах Латинської Америки та Карибського басейну.

Таблиця 1. Регіональний розподіл католиків у світі, 1910 і 2010

Назва регіону	Кількість католиків у % від їх загальної кількості у світі	
	1910	2010
Європа	65	24
Латинська Америка – Кариби	24	39
Середній Схід – Північна Африка	< 1	< 1
Північна Америка	5	8
Субсахарська Африка (Африка південніше Сахари)	< 1	16
Азіатсько-Тихоокеанський регіон	5	12

Стрімке зростання кількості католиків відбулося в Африці на південь від Сахари, в якій сьогодні проживає близько 171 млн. католиків (16%), на відміну від близько 1 млн. (менше 1%) у 1910 році. Також швидке зростання їх кількості відбулося у Азіатсько-Тихоокеанському регіоні, де сьогодні проживає 131 млн. католиків (12%), порівняно з 14 млн. осіб (5%) століттям раніше. У Північній Америці частка світового католицького населення збільшилась повільніше, із приблизно 15 млн (5%) у 1910 році до 89 млн. (8%) станом на 2010 рік. Варто також звернути увагу на те, що хоча Близький Схід і Північна Африка є стародавньою колискою християнства, на цій території проживає сьогодні менше 1% католиків, приблизно так само, як і у 1910 році [The Global..., 2013].

Драматичні зміни у регіональному розподілі католицького населення між 1910 і 2010 роками, на нашу думку, до певної міри відбулись внаслідок

нерівномірної динаміки росту населення в окремих регіонах Землі у відношенні до загального світового приросту населення. У Європі, наприклад, у 1910 році проживало 24% світового населення, а у 2010 році – тільки 11% населення світу живе в Європі. У той час як населення країн Латинської Америки і Карибського басейну зросло із 4% від світового населення у 1910 році до 9% у 2010 році.

Ще один спосіб поглянути на зміни у локалізації католицизму у світовому етнорелігійному просторі, які відбулися у період між 1910 і 2010 роками – порівняння часток католицького населення різних регіонів у світі (Таб. 2) [The Global..., 2013].

Таблиця 2. Частка католицького населення у різних регіонах світу

Назва регіону	Кількість католиків у % від їх загальної кількості у регіоні світу	
	1910	2010
Європа	44	35
Латинська Америка – Кариби	90	72
Середній Схід – Північна Африка	3	2
Північна Америка	16	26
Субсахарська Африка (Африка південніше Сахари)	1	21
Азіатсько-Тихоокеанський регіон	1	3

Вищенаведені дані експлікують той факт, що Латинська Америка була і є найбільш сильно окатоличеним регіоном у вищезазначені роки, проте частка католицького населення регіону скоротилася приблизно з 90% у 1910 році до 72% у 2010 році. Також і частка католицького населення Європи зменшилась із 44% у 1910 році до 35% у 2010 році. Отже, хоча обидва регіони (Латинська Америка і Європа) стали у набагато меншій мірі окатоличеними за цей період, Латинська Америка, яка мала набагато більший приріст населення за останнє століття, «затьмарила» Європу у ракурсі кількості католиків ставши регіоном із найбільшою часткою католицького населення (чисто кількісно) у світовому соціальному просторі.

Найбільший приріст частки католицького населення у регіональному ракурсі дослідження світової демодинаміки відбувся у Субсахарській Африці: із близько 1% католиків, які проживали у цьому регіоні у 1910 році

до 21% католиків, які проживають на цій території у 2010 році. На другому місці за зростанням частки католиків у регіональному аспекті дослідження світового населеного простору – регіон Північної Америки, де частка католиків по відношенню до загальної кількості його населення збільшилася із 16% у 1910 році до 26% у 2010 році. У той час як частка католицького населення в Азіатсько-Тихоокеанському регіоні зросла із 1% до 3% за цей же період, що репрезентує слабку динаміку поширення католицизму у цьому регіоні [The Global..., 2013].

У регіональному контексті дослідження кількості католиків у світі доцільно навести також дані із статистичного довідкового Щорічника католицької церкви *Annuario Pontificio* 2013, які експлікують той факт, що велика частина католиків живе в Америці (48,8% від їх загальної кількості в світі), на другому місці – Європа (23,5%), на третьому – Африка (16%), 10,9% католиків живе в Азії і 0,8% – в Океанії. Найбільш інтенсивно число католиків росло в 2011 році в Африці (4,3% на рік) і в Азії (2%). У Європі та Америці ці показники нижчі – тут частка католиків збільшилася тільки на 0,3% [У світі..., 2013].

Нагадаємо, що, як свідчить статистика Ватикану, на сьогодні у світі нараховується 1,2 мільярда римо-католиків. З них понад 40% католиків світу живуть у країнах Латинської Америки, але найбільший приріст католицьких парафіяльних структур останніми роками припадає на країни Африканського регіону. У Латинській Америці локалізовано 483 мільйони римо-католиків, або 41,3% світових католиків. У країнах Азії католиків також побільшало. В Азії сьогодні живуть 12% католиків світового соціального простору – 137 мільйонів (Таб. 3, Таб. 4) [Де у світі..., 2013].

Таблиця 3. % католиків у світі за даними World Christian Database

Таблиця 4. Підвищення та зниження % католиків у світі (1970-2012)

Африка: найбільше підвищення

% католиків у світі

Європа: найбільше зниження

Вищенаведені дані, як видно, експлікують тенденцію глобального зсуву католицизму на південь від 1970-х років. Мірою того, як у Європі співвідношення католиків до решти населення зменшується, в Африці, наприклад, кількість католицьких вірних зросла із 45 мільйонів у 1970 році до 176 мільйонів у 2012 році. Сьогодні більше 31 млн. католиків проживає у Демократичній Республіці Конго (10 місце серед країн із найбільшим католицьким населенням), де 50% населення є католиками. Майже 18 млн. католиків мешкає у Нігерії, 10 мільйонів в Анголі і 2,5 млн. у Гані [Hirsch, 2013].

Однією із причин загального зменшення католиків у Європі (не зважаючи на їх збільшення в окремих країнах, про що йтиметься нижче), на нашу думку, є великий притік іноетнічноєвропейських мігрантів, зокрема із мусульманських країн. Офіційні і статистичні дані європейських інформаційних джерел свідчать про постійне збільшення і відносну етноанклавізацію останніх. Наприклад, у Кройцбурзі, одному з найбільш густонаселених мусульманами районів Берліна (Республіка Німеччина), віднедавна влада заборонила публічне святкування Різдва Христового. Даний випадок витіснення християнських свят і християнської символіки з суспільного життя німецьких міст не поодинокий. Трохи раніше німецькі ЗМІ писали про заборону використання різдвяної християнської атрибутики у Золінгені. У даному випадку також було зроблено посилання на якісь абстрактні інтереси «мультикультурного світу», що експлікує жвавий інтерес до етнокультурної та етнорелігійної проблематики у сучасному світі [В Берліні..., 2013].

Отже, на сьогодні згідно даних Pew Research Center і Ватикану етнорелігійний простір (географія) основних локусів католицизму у світі

кількісно та у процентному відношенні виглядає наступним чином (Рис. 1, Рис. 2) [Catholicism..., 2013].

Рис. 1. Загальна кількість католиків у світі (зазначені країни, де католицького населенням більше 1 млн. чол.) (2010 р.)

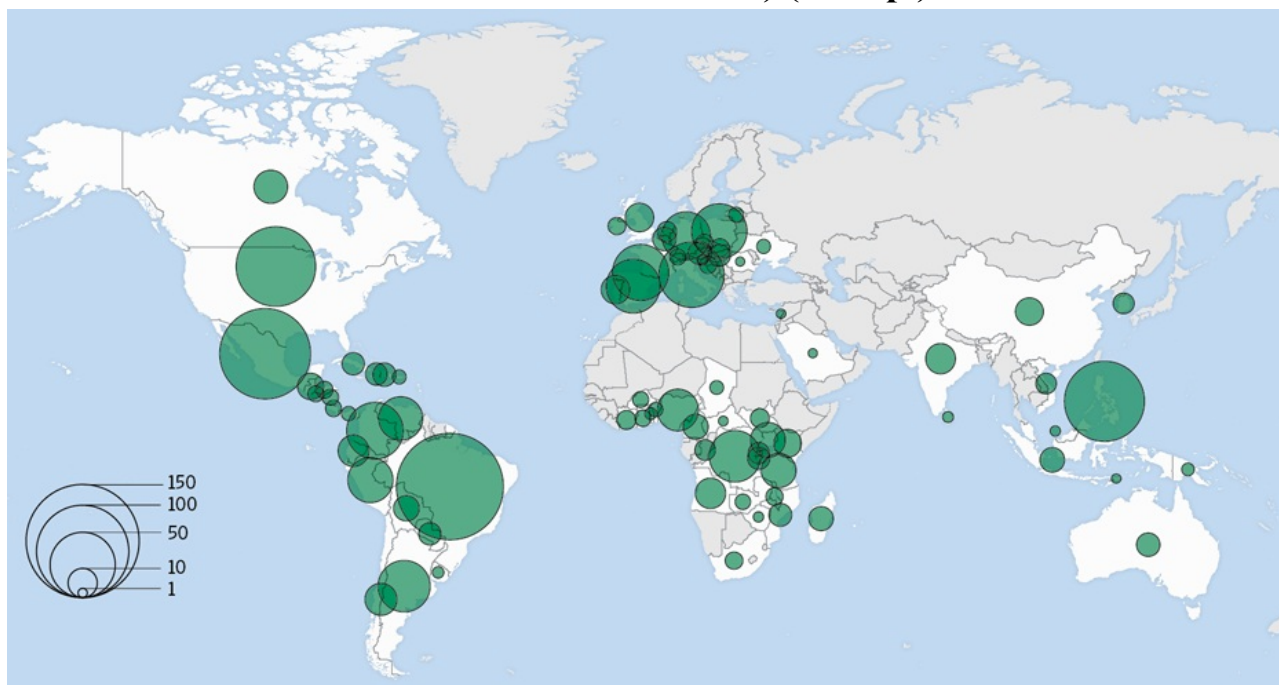
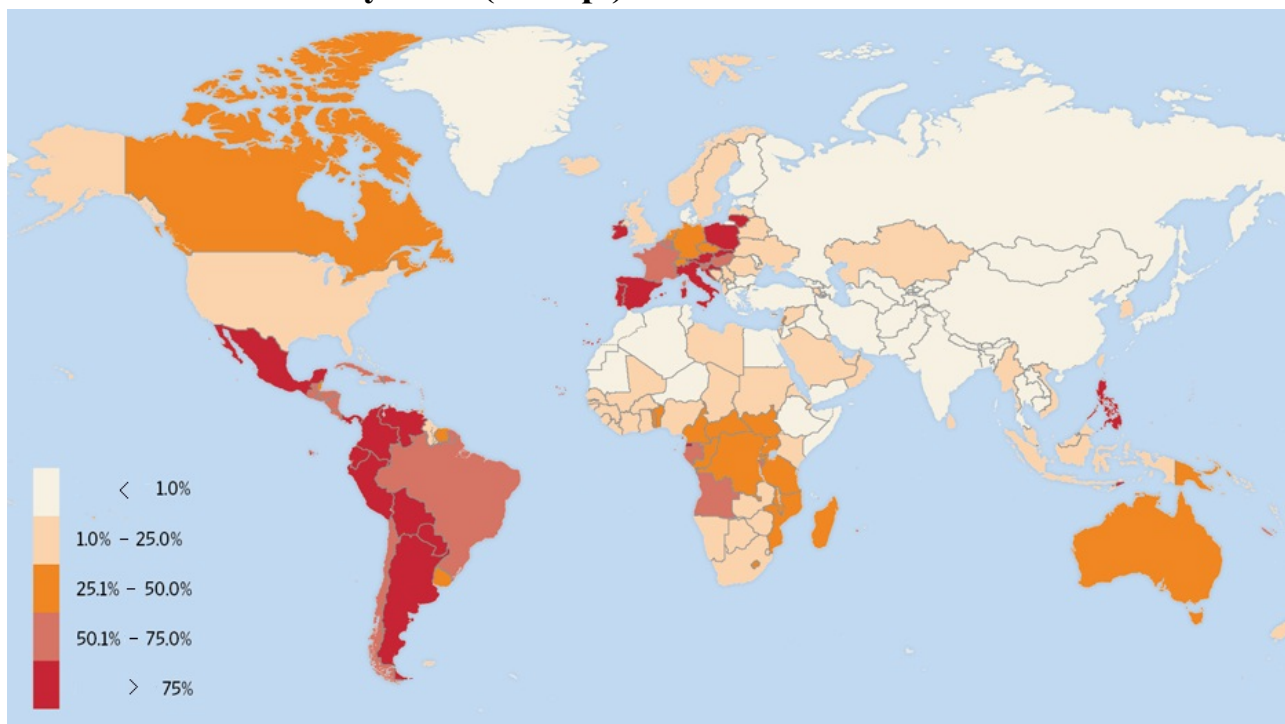

Рис. 2. % католиків у світі (2010 р.)

Із огляду регіонально-просторової локалізації католицизму у світовому соціопросторі перейдемо до конкретизації та означення основних

репрезентативних для даного дослідження країн із католицьким населенням в етнорелігійному світовому соціопросторі.

У цьому контексті доцільно зазначити, підсумовуючи вищенаведені дані, що основними регіонами поширення католицизму у світі є: Європа, Північна, Центральна та Південна Америка, Південна та Центральна Африка, а також частково Південна Азія.

А більш детально регіональне позиціонування та локалізація католицизму у світовому етнорелігійному просторі виглядає наступним чином (диференціація по країнах, де католицького населення більше 1 млн. – експлікація елементів структури (системи) етнорелігійних просторів локалізації католиків у світовому соціопросторі): Європа: Португалія, Іспанія, Франція, Ірландія, Великобританія, Бельгія, Нідерланди, Німеччина, Чехія, Польща, Литва, Словаччина, Україна, Угорщина, Румунія, Австрія, Хорватія, Словенія, Італія, Швейцарія; Північна Америка: Канада, США, Мексика; Центральна Америка: Панама, Коста Ріка, Ель Сальвадор, Гватемала, Гондурас, Куба, Гаїті, Домініканська Республіка, Пуерто-Ріко, Нікарагуа; Південна Америка: Аргентина, Чілі, Болівія, Перу, Еквадор, Колумбія, Венесуела, Бразилія, Парагвай, Уругвай; Африка (Центральна та Південна): Південно-Африканська Республіка, Зімбабве, Замбія, Ангола, Демократична Республіка Конго, Конго, Гана, Кот-д'Івуар, Бенін, Буркіна Фасо, Чад, Нігерія, Того, Камерун, Центрально-Африканська Республіка, Південний Судан, Уганда, Кенія, Руанда, Бурунді, Танзанія, Малаві, Мадагаскар, Мозамбік; Близький Схід: Саудівська Аравія, Ліван; Південна Азія: Шрі-Ланка, Індія, Китай, Південна Корея, Філіппіни, В'єтнам, Малайзія, Індонезія, Папуа-Нова Гвінея, Східний Тимор, Австралія [World..., 2013].

З метою подальшої експлікації системи етнорелігійних просторів локалізації католицизму у світовому соціопросторі, на нашу думку, доцільно також зробити припущення про існування основних католицьких етнічностей та навести дані ЦРУ США щодо релігійного та етнічного, а також в окремих випадках мовного складу наступних країн (адже мова є одним із базових маркерів етнічності, і тому там де етнічний склад слабо (насилу) ідентифікується (фіксується), мова може, на нашу думку, виступати досить важливим індикатором (маркером) етнічної приналежності та доповнювати етнічну «картину» того чи іншого етнорелігійного та соціального просторів): Австрія – 74% католиків, 91,1% населення

приналежних до австрійської етнічності; Хорватія – 87,8% католиків, 89,6% населення приналежних до хорватської етнічності; Ірландія – 87,4% католиків, 87,4% населення приналежних до ірландської етнічності; Литва – 79% католиків, 84% населення приналежних до литовської етнічності; Мальта – 98% католиків, 90,2% населення приналежних до мальтійської етнічності; Парагвай – 89,6% католиків, 95% населення приналежних до іспанської та американо-індіанської етнічності; Перу – 81,3% католиків (іспаномовна країна – 84,1% населення розмовляють іспанською мовою, а тому опціонально приналежних до іспанської етнічності); Португалія – 84,5% католиків (практично моноетнічна гомогенна країна, більше 90% населення приналежних до португальської етнічності); Пуерто Ріко – 85% католиків, 76,2% населення приналежних до іспанської етнічності; Сен-П'єр і Мікелон – 99% католиків, приналежних до таких етнічностей як баски і бретонці; Словачія – 68,9% католиків, 85,8% населення приналежних до словацької етнічності); Словенія – 57,8% католиків, 83,1% населення приналежних до словенської етнічності (досить католицька етнічність); Бразилія – 65%-73% католиків (більшість розмовляє португальською мовою); Мексика – 85% католиків, 60% приналежних до американо-індіансько-іспанської етнічності; Італія – 81,2% католиків, більшість приналежних до італійської етнічності; Польща – 92,2% католиків, 96,7% населення приналежних до польської етнічності); Іспанія – 75,2-94% католиків, іспанською мовою розмовляють 74% населення, тобто опціонально приналежних до іспанської етнічності); Аргентина 76,8-92% католиків, 97% населення приналежних в основному до іспанської та італійської етнічностей) [Religions...].

Отже, опираючись на вищенаведені дані достовірного американського джерела інформації можна припустити наявність наступних католицьких етнічностей у сучасних етнорелігійному та соціальному просторах: австрійська католицька етнічність, хорватська католицька етнічність, ірландська католицька етнічність, литовська католицька етнічність, мальтійська католицька етнічність, іспанська католицька етнічність, португальська католицька етнічність, баскська католицька етнічність, бретонська католицька етнічність, словацька католицька етнічність, словенська католицька етнічність (досить католицька етнічність), італійська католицька етнічність, польська католицька етнічність.

Таким чином, враховуючи етнічний склад вищезазначених регіонів та країн поширення католиків у світовому соціопросторі, а також звертаючи увагу на можливість існування вищеназваних католицьких етнічностей можна, на нашу думку, висунути припущення про існування системи етнорелігійних просторів локалізації католицизму у світовому соціопросторі, структурними елементами якої можуть бути наступні етнорелігійні простори: австрійський етнорелігійний простір, хорватський етнорелігійний простір, ірландський етнорелігійний простір, литовський етнорелігійний простір, мальтійський етнорелігійний простір, іспанський етнорелігійний простір, португальський етнорелігійний простір, баскський етнорелігійний простір, бретонський етнорелігійний простір, словацький етнорелігійний простір, словенський етнорелігійний простір, італійський етнорелігійний простір, польський етнорелігійний простір.

Внаслідок зробленого аналізу кількості католиків в окремих регіонах та країнах світу, можна зробити висновок, що основними регіонами локалізації католицизму у світовому етнорелігійному соціопросторі є Європа, Північна, Центральна та Південна Америка, Південна та Центральна Африка, а також частково Південна Азія. Система етнорелігійних просторів локалізації католицизму у світовому соціопросторі може складатись із наступних етнорелігійних просторів як її елементів: австрійський, хорватський, ірландський, литовський, мальтійський, іспанський, португальський, баскський, бретонський, словацький, словенський, італійський, польський етнорелігійні простори.

Д ж е р е л а

В Берліні забороняють святкувати Різдво // Інформаційний сайт порталу «Milites Christi Imperatoris» «Католицький Оглядач», 05/09/2013 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://catholicnews.org.ua/v-berlini-zaboronyayut-svyatkuvati-rizdvo>.

Де у світі найбільше католиків – інфографіка // Веб-сайт Української служби Британської телерадіомовної корпорації «BBC Україна», 1/03/2013 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.bbc.co.uk/ukrainian/politics/2013/03/130301_catholics_world_it.shtml.

Довідник релігій // Веб-сайт проекту Інституту Релігії та Суспільства Українського Католицького Університету «Релігійно-інформаційна служба України» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://risu.org.ua/ua/index/reference>.

Євтух В.Б. Етнічність: енциклопедичний довідник; Нац. пед. ун-т імені М.П. Драгоманова, Центр етноглобалістики. – Київ : Фенікс, 2012.

Исследование: 34% католиков в США – латиноамериканцы // Христианский католический портал «Katolik.ru», 11/10/2013 [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://katolik.ru/mir/116799-issledovanie-34-katolikov-v-ssha-latinoamerikantsy.html>.

Карпенко О. Релігійна карта світу: як вірують сім мільярдів? // «Церковна православна газета», № 21 (295) листопад 2011; Веб-сайт «УНІАН» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://religions.unian.net/ukr/detail/7700>.

Культурология: учебное пособие для вузов / П.Ф. Дик, Н.Ф. Дик. – Ростов-на-Дону : Феникс, 2006. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://www.hrono.ru/libris/lib_d/dikkult12.php.

Опубликована статистика миссионерской деятельности Католической Церкви // Христианский католический портал «Katolik.ru», 18/10/2012 [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://katolik.ru/mir/112493-opublikovana-statistika-missionerskoj-deyatelnosti-katolicheskoi-tserkvi.html>.

Про кількість та склад населення України за підсумками Всеукраїнського перепису населення 2001 року // Веб-сайт Державного комітету статистики України «Всеукраїнський перепис населення 2001» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://2001.ukrcensus.gov.ua/results/general/nationality/>.

Святішому Отцеві представлено «Папський щорічник 2013» та «Щорічник Статистики Церкви» // Інформаційний сайт порталу «Milites Christi Imperatoris» «Католицький Оглядач», 13/05/2013 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://catholicnews.org.ua/svyatishomu-otcevi-predstavleno-papskiy-shchorichnik-2013-ta-shchorichnik-statistiki-cerkvi>.

Соціологи підраховали, скільки у світі мусульман і християн // Сайт телеканалу «ТВі» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://tvi.ua/new/2012/12/23/sociolohy_pidrakhuvaly_skilky_u_sviti_musulman_ta_khrystyyan.

У світі зросла кількість католицьких вірян // Веб-сайт газети «День», 14/05/2013 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.day.kiev.ua/uk/news/140513-u-sviti-zrosla-kilkist-katolickih-viryam>.

Число католиків у світі за рік збільшилася до 1,2 млрд людей // Інформаційний портал «Стик», 14/05/2013 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://styknews.info/novyny/sotsium/2013/05/14/chyslo-katolykiv-u-sviti-za-rik-zbilshylasia-do-12-mlrd-liudei>.

Brown S. Catholics: 5 ways for Francis to move forward // Web site «CNN», March 14/03/2013 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.cnn.com/2013/03/14/world/irpt-pope-priorities/>.

Catholicism in the World // The Wall Street Journal, 2013 [Electronic resource] – Mode of access: <http://online.wsj.com/news/articles/SB10001424127887324880504578298580464737650>.

Christianity in its Global Context, 1970–2020 // Report of the Center for the Study of Global Christianity, Gordon-Conwell Theological Seminary, 2013 [Electronic resource]. –

Mode of access: <http://www.gordonconwell.com/netcommunity/CSGCResources/ChristianityinitsGlobalContext.pdf>.

Ericson M., Peçanha S., Sinha S., Wallace T. The Catholic Church Shifted Southward Over the Past Century // Web site «The New York Times», 13/03/2013 [Electronic resource]. – Mode of access: http://www.nytimes.com/interactive/2013/02/11/world/europe/the-catholic-church-shifted-southward-over-the-past-century.html?_r=2&.

Estimated Distribution of Catholic Population by Country and Territory in 2010 // Web site «Pew Research Center» [Electronic resource]. – Mode of access: <http://features.pewforum.org/global-christianity/world-maps/catholic.php>.

Fisher M. This map of global Catholic populations shows the church's looming dilemma // Web site «The Washington Post» 12/02/13 [Electronic resource]. – Mode of access: <http://www.washingtonpost.com/blogs/worldviews/wp/2013/02/12/this-map-of-global-catholic-populations-shows-the-churchs-looming-dilemma/>.

Global Christianity – A Report on the Size and Distribution of the World's Christian Population // Web site «Pew Research Center», 19/12/2011 [Electronic resource]. – Mode of access: <http://www.pewforum.org/2011/12/19/global-christianity-exec/>.

Hirsch A. As Africa rises, Europe loses grip on Catholic power base Afua Hirsch // Web site «The Guardian», 17/02/2013 [Electronic resource]. – Mode of access: <http://www.theguardian.com/world/2013/feb/17/first-black-pope-africa>.

Map: Catholics, cardinals by country // Web site «CBC», 13/03/2013 [Electronic resource]. – Mode of access: <http://www.cbc.ca/news2/interactives/catholics-cardinals/>.

Religions // Web site «Central Intelligence Agency» [Electronic resource]. – Mode of access: <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/fields/2122.html#198>.

Stegmaier A., Smith M. Map: The Roman Catholic Diaspora // Web site «National Geographic», 2013 [Electronic resource]. – Mode of access: <http://news.nationalgeographic.com/news/2013/03/130311-roman-catholic-diaspora-map/#close-modal>.

The Global Catholic Population // Web site «Pew Research Center», 13/02/2013 [Electronic resource]. – Mode of access: <http://www.pewforum.org/Christian/Catholic/The-Global-Catholic-Population.aspx>.

What's next for the Catholic church? // Web site «The Washington Post», 11/02/13 [Electronic resource]. – Mode of access: <http://www.washingtonpost.com/wp-srv/special/world/pope-succession-candidates/>

World map of Catholic population // Web site «The Guardian», 5/03/2013 [Electronic resource]. – Mode of access: <http://www.theguardian.com/world/interactive/2013/mar/05/world-map-catholic-population>.

V. Kryachko. The localization of Catholicism in the world ethnoreligious space. The paper deals with an attempt to explicate the localization of Catholics in the regional perspective and the main countries of their residence in the world. The certain modern scientific and information resources, that relate to the study of the

world religious space are analyzed, as well as the main spaces of the Catholicism's spread in the ethnoreligious perspective are presented.

Keywords: Catholic, Catholicism, ethnicity, country, region, religious space, ethnoreligious space, sociospace.

УДК 323.326:316.39

О. А. Перебезій

ПОНЯТТЯ «ПРОСТОРУ» У КОНТЕКСТІ АНАЛІЗУ ФЕНОМЕНА ЕТНІЧНОГО БІЗНЕСУ

У статті розглядаються основні концепції простору у трактуванні соціологів, а також представниками інших соціогуманітарних наук у контексті функціонування етнічного бізнесу. Для аналізу обрано соціальний простір як найбільш продуктивний вид простору, оскільки у ньому чітко окреслюються можливості структурування цього феномену, можна визначити чинники, які впливають на його динаміку, й можна передбачити перспективи його розвитку. Передусім, йдеться про такі типи соціального простору як регіональний, міський, пограниччя. Оцінки їх можливостей базуються на доробку як класиків (Г. Зіммель, П. Бурд'є, П. Сорокін), так і сучасних дослідників (Г. Беркінг, М. Льов, С. Літвінов, Л. Пріс).

Ключові слова: соціальний простір, регіональний простір, міський простір, пограничний простір, територіально-географічне розміщення етнічного бізнесу.

Мета статті полягає у з'ясуванні можливостей функціонування малого і середнього етнічного бізнесу [Light, 1994] у соціальному просторі. З цією метою варто розглянути основні його характеристики і визначитися з чинниками, які впливають на його структурування й які стимулюють розвиток такого роду бізнесу. Цього можна досягти через аналіз концепцій простору, які розробляються зарубіжними і вітчизняними дослідниками, передусім, соціологами.

Виклад основного матеріалу. Поняття простору досить активно освоюється сьогодні у зарубіжній соціологічній науці, як і в інших галузях соціогуманітарного знання. Воно вважається надзвичайно продуктивним для аналізу різноманітних соціальних і культурологічних явищ сучасного